

Nieuwsbrief

voor oud-deelnemers van de
Wiskunde Olympiade
en andere belangstellenden

Nr. 2, november 2008

Voorwoord

Er is veel gebeurd rond de wiskundeolympiade sinds de eerste nieuwsbrief van een half jaar geleden, die nog te lezen is via de link “Alumni” op de website www.wiskundeolympiade.nl.

Zo werd het Nederlandse team gekozen voor de Internationale Wiskunde Olympiade in Madrid en heeft het daar in juli erg goed gepresteerd door twee zilveren en twee bronzen medailles binnen te halen! In het septembernummer van Pythagoras is een uitgebreid verslag te vinden over hoe het onze zes leerlingen in Madrid is vergaan. Dit verslag is te vinden op www.pythagoras.nu/pyth/pdf/artikel_49569_30-32.pdf.

De tweede ronde van de Nederlandse Olympiade, gehouden op 12 september in Eindhoven, is voor het eerst voorafgegaan door een heuse tweederondetraining, gehouden op verscheidene universiteiten. Quintijn Puite beschrijft het succes hiervan in deze brief. Ook de Junior Wiskunde Olympiade, hieronder beschreven door Birgit van Dalen, is voor het eerst gehouden. Op 3 oktober kwamen hiervoor 90 leerlingen naar Amsterdam. Alsof dit nog niet genoeg primeurs waren, zijn er serieuze plannen om dit jaar voor het eerst een Benelux Wiskunde Olympiade te houden, komend voorjaar in Nederland.

Bovendien zijn natuurlijk de eerste stappen gezet voor de organisatie van de Internationale Wiskunde Olympiade in 2011 die, zoals jullie inmiddels waarschijnlijk allemaal weten, in Nederland zal plaatsvinden (zie de eerste nieuwsbrief). Locaties en sponsors worden gezocht, contacten worden gelegd, en taken worden verdeeld. Kijk dus niet raar op als je ergens tussen nu en de zomer van 2011 ineens een mailtje ziet verschijnen waarin ook jouw hulp gevraagd wordt!

(Ronald van Luijk)

Uitnodiging prijsuitreiking tweede ronde

Vrijdag 14 november, van 15:30 tot 17:00, is de prijsuitreiking van de tweede ronde. Iedereen is hiervoor van harte uitgenodigd op de Technische Universiteit Eindhoven, in zaal 4 van het auditorium, ongeveer 10 minuten lopen van het station. Hier worden de winnaars bekend gemaakt en de prijzen uitgereikt (de nummer 1 wint 500 euro). Verder wordt het team dat naar Madrid is geweest nog in het zonnetje gezet, de vier medallisten in het bijzonder. Ook worden er nog twee lezingen gehouden: Aad Goddijn houdt een lezing over een meetkundig thema en Harold de Boer van Transtrend houdt een lezing namens de sponsors. Vanaf 15:00 is er koffie en na afloop een borrel. 's Avonds gaan er 28 leerlingen naar Valkenswaard, op naar het eerste trainingsweekend. De officiële uitslag van de top tien is na vrijdag 14 november ook via de website www.wiskundeolympiade.nl te vinden.

De tweederondetraining

De Nederlandse Wiskunde Olympiade zit in de lift. Dit jaar deden voor het eerst sinds lange tijd weer meer dan 200 scholen en meer dan 3000 deelnemers mee aan de eerste ronde. We hopen dat die groei zich doorzet in de komende jaren. Ook in het niveau van de tweede ronde proberen we een positieve kentering teweeg te brengen door een training te geven aan de 140 deelnemers aan de tweede ronde. Aanvankelijk was het plan om tegelijk met de uitslag van de eerste ronde een boekje mee te sturen met wat oefenmateriaal. Maar waarom zouden we dan niet meteen een paar echte trainingmiddagen erbij organiseren?

Dus hebben we zes universiteiten aangeschreven met het verzoek of zij een training van drie middagen wilden faciliteren; voor het geven van de training waren al direct bereidwillige oud-IMO-gangers gevonden. Alle universiteiten reageerden positief. En zo kregen de UvA, UT, RU, UU, UL en de TU/e in de maanden voorafgaand aan de tweede ronde elk circa twintig deelnemers uit hun regio over de vloer, die op die manier vast voorbereid werden op een paar nuttige wiskundige onderwerpen, zoals volledige inductie en het ladenprincipe. Het materiaal hiervoor moest overigens in de aanloop ook nog in elkaar worden gezet, maar die klus namen Birgit van Dalen, Julian Lyczak en ondergetekende graag voor hun rekening. Het materiaal is te vinden op www.wiskundeolympiade.nl/trt.

Op 12 september was dan eindelijk de tweede ronde, waar het allemaal om begonnen was. Het succes was merkbaar bij het nakijken van het werk. Vrijwel iedereen had op zijn minst een belletje horen rinkelen over het ladenprincipe of kwam met deelbaarheidscriteria op de proppen. Met het oog op een sterker deelnemersveld hadden we de tweede ronde iets pittiger gemaakt, iets meer richting het niveau dat zij in de jaren '70 en '80 had. De hiermee gepaard gaande angst dat we met deze tweede ronde de plank zouden misslaan wegens een te grote sprong in niveau, bleek gelukkig ongegrond.

Ik wil op deze plek iedereen bedanken die met de tweederondetraining heeft geholpen. Hieronder noem ik de oud-IMO-deelnemers die hierbij betrokken waren. In Amsterdam (UvA) heeft Karst Koymans de training gegeven met de hulp van Dion Gijswijt en Freek Wiedijk. In Twente (UT) en Nijmegen (RU) hadden Erik van Holland respectievelijk Tim Reijnders de leiding. In Utrecht (UU) gaf Julian Lyczak de training met de hulp van Johan Konter en Sietske Tacoma en in Leiden (UL) had Birgit van Dalen een aantal collega's opgetrommeld. In Eindhoven (TU/e) waren naast Erjen Lefeber onder anderen ook Bauke Conijn en Jan Willem Knopper van de partij. Allen: bedankt!

(Quintijn Puite)

Tweede ronde Wiskunde Olympiade 2008

Op 12 september vond de tweede ronde van de Nederlandse Wiskunde Olympiade plaats op de Technische Universiteit Eindhoven. Om ook lagere klassers te stimuleren om mee te doen aan de eerste ronde is deze jaargang voor het eerst een klasafhankelijke cesuur ingevoerd.

De volgende leerlingen waren uitgenodigd voor deze tweede ronde: leerlingen uit 5-vwo en 5-havo met 26 punten of meer in de eerste ronde, leerlingen uit 4-vwo en 4-havo met 22 punten of meer en leerlingen uit klas 1 t/m 3 met 18 punten of meer. Dit waren 57 leerlingen uit 5-vwo, 1 leerling uit 5-havo, 46 leerlingen uit 4-vwo, 26 leerlingen uit de 3e klas, 3 leerlingen uit de 2e klas en 1 leerling uit de 1e klas. Dit aantal is aangevuld met leerlingen die in de Kangoeroewedstrijd een hoge score hadden behaald. In totaal zijn er 143 leerlingen uitgenodigd voor de tweede ronde. Uiteindelijk hebben er 123 leerlingen daadwerkelijk meegedaan.

De tweede ronde bestond uit vijf opgaven met elke een maximale score van 10 punten. Voor deze opgaven was drie uur beschikbaar. De opgaven (en oplossingen) zijn te downloaden via www.wiskundeolympiade.nl/opgaven/index.html#ronde2. Het overzicht van de scores die in de tweede ronde zijn behaald staat in de tabel hieronder.

Score	0–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30–39	40–50
aantal ll'n (2008)	24	20	27	19	14	15	4
aantal ll'n (2007)	16	8	17	11	15	33	19
aantal ll'n (2006)	22	44	22	18	6	5	1

De tien prijswinnaars van de Nederlandse Wiskunde Olympiade 2008 zijn (alfabetisch):

naam	woonplaats	school	klas
Guus Berkelmans	Amstelveen	Barlaeus Gymnasium Amsterdam	3v
Wouter Berkelmans (T) (IMO)	Amstelveen	Barlaeus Gymnasium Amsterdam	6v
Raymond van Bommel (T) (IMO)	Hoofddorp	College Hageveld Heemstede	6v
Harm Campmans (T)	Borne	SG De Grundel Hengelo	5v
Tim den Dulk	Zeist	Montessori Lyceum Herman Jordan Zeist	6v
Jelle van den Hooff	Amstelveen	Vossius Gymnasium Amsterdam	6v
Leendert Los	Sauwerd	Gomarus College Groningen	6v
Maarten Roelofsma (T) (IMO)	Apeldoorn	Gymnasium Apeldoorn	6v
Vlad Sandu Dragu	Hillegom	Fioretti College Lisse	5v
Wadim Sharshov (T)	Leiden	Stedelijk Gymnasium Leiden	6v

Alle prijswinnaars hebben in de tweede ronde 36 punten of meer gehaald. De precieze uitslag wordt bekend gemaakt tijdens de prijsuitreiking op 14 november 2008. De deelnemers aangeduid met een (T) hebben vorig jaar reeds aan de training deelgenomen en de met (IMO) gelabelde deelnemers hebben bovendien al eens deel uit gemaakt van het Nederlandse IMO-team.

Aan het eind van de trainingsweek in juni wordt uit de deelnemers het team van zes personen geselecteerd dat Nederland zal vertegenwoordigen op de Internationale Wiskunde Olympiade in Duitsland van 13 tot 22 juli 2009.

(Melanie Steentjes)

Junior Wiskunde Olympiade

Op 3 oktober 2008 heeft de eerste Junior Wiskunde Olympiade (JWO) plaatsgevonden op de Vrije Universiteit Amsterdam. Hiervoor waren 90 leerlingen uitgenodigd die vorig schooljaar in klas 1, 2 of 3 zaten en zeer hoog gescoord hadden bij de Kangoeroewedstrijd. In totaal hebben vorig jaar ruim 37.000 leerlingen uit klas 1, 2 of 3 havo/vwo deelgenomen aan de Kangoeroewedstrijd. De genodigde leerlingen voor de JWO waren dus de echte toppers.

Deze leerlingen kregen een wedstrijd in twee delen voorgeschoteld: eerst 15 meerkeuzevragen in een uur en na de lunch nog eens 10 open vragen in een uur. Daarnaast was er een lezing van Ronald Meester over kansen en konden de leerlingen 's middags onder leiding van Erjen Lefebber leren om puzzels op te lossen met behulp van grafen. Dit alles is goed in de smaak gevallen bij de deelnemers aan de JWO, getuige de enthousiaste reacties.

Aan het eind van de dag kregen de leerlingen een tas met daarin onder andere materiaal met informatie over de eerste ronde van de Nederlandse Wiskunde Olympiade. Speciaal voor dit doel is er een boekje gemaakt met de opgaven van de laatste drie eerste rondes en uitwerkingen op het niveau van onderbouwleerlingen. Op de meeste scholen doen voornamelijk bovenbouwleerlingen mee aan de eerste ronde, maar we willen juist de toptalenten graag vroeg opsporen. Het is zonde als zulke leerlingen pas in de vijfde klas voor het eerst meedoen, want dan hebben ze weinig kans om zich verder te ontwikkelen en hoog te scoren op de Internationale Wiskunde Olympiade (IMO).

We hopen dat de JWO-deelnemers zo enthousiast zijn geworden over het oplossen van wiskundige puzzeltjes dat ze in januari allemaal aan de eerste ronde mee zullen doen. Deze leerlingen zitten nu in klas 2, 3 of 4 en dus in het schooljaar 2010/2011 in klas 4, 5 of 6. Dit betekent dat de deelnemers aan deze JWO goede kandidaten zijn voor het team dat de eer van Nederland als gastland moet verdedigen tijdens IMO2011.

Deze eerste JWO is georganiseerd door Wim Berkelmans. De intentie is om van de JWO een jaarlijks terugkerend evenement te maken. Voor meer informatie, de opgaven en de uitslag, zie www.wiskundeolympiade.nl/junior. Het boekje met opgaven van de eerste ronde is te vinden op www.wiskundeolympiade.nl.

(Birgit van Dalen)